

Raad voor Cultuur

Aan

De Staatssecretaris van Cultuur en Media
mevrouw mr. M.C. van der Laan
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Onderwerp

Muziekcentrum van de Omroep

Geachte mevrouw Van der Laan,

Inleiding

Het Muziekcentrum van de Omroep (MCO) van de Publieke Omroep heeft volgens het beleidsplan (dat op 1 december 2003 is aangeboden aan het ministerie van OCW) als doelstelling "het instandhouden en het (doen) exploiteren van omroeporkesten, omroepkoren en een muziekbibliotheek, uitsluitend, althans hoofdzakelijk, ten behoeve van de instellingen welke zendtijd hebben gekregen voor landelijke omroep, alles in de meest ruime zin van het woord". Daartoe beschikt het MCO over het Radio Filharmonisch Orkest Holland, het Nederlands Radio Symfonie Orkest, het Radio Kamerorkest, het Metropole Orkest, het Groot Omroepkoor en een muziekbibliotheek. In het verlengde van de activiteiten voor de omroepen is het MCO bespeler van onder meer het Concertgebouw in de series de Zaterdag Matinee en het Zondagochtend Concert, van Muziekcentrum Vredenburg en van de Doelen.

In de periode 2005-2008 wil het MCO zich volgens het beleidsplan sterker dan voorheen richten op wat verder in het Nederlands muzikleven niet geproduceerd wordt of kan worden. Het te voeren beleid zal in nauwe samenhang met de Levende Muziek-programmering van Radio 4 en van de televisie tot stand komen.

Het Muziekcentrum van de Omroep ontvangt geen subsidie in het kader van de Cultuurnota 2001-2004, maar wordt gefinancierd uit de mediabegroting van het ministerie van OCW. De Staatssecretaris heeft op 24 november 2003 de Tweede Kamer bericht dat zij het Muziekcentrum van de Omroep een bezuiniging wil opleggen tussen de € 5,5 mln en € 7,5 mln. Op 17 december 2003 heeft zij het MCO en de Raad van Bestuur van de Publieke Omroep verzocht met een bezuinigingsvoorstel te komen voor beide bedragen. Het MCO en de Raad van Bestuur van de Publieke Omroep hebben op resp. 11 en 12 maart hun voorstellen ingediend bij de Staatssecretaris.

R.J. Schimmelpennincklaan 3

Postbus 61243

2506 AE Den Haag

Telefoon 070 - 310 66 86

Telefax 070 - 361 47 27

E-mail cultuur@cultuur.nl

Datum

22 april 2004

uw kenmerk

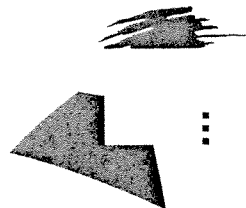
mlb/ftz/2004/12.767

Uw brief van

18 maart 2004

Nummer

mzk-2004.01204/2



Het voorstel van de leiding van het MCO komt neer op de opheffing van het Nederlands Radio Symfonie Orkest en versterking van het Radio Filharmonisch Orkest Holland en van het Radio Kamerorkest (met in totaal 30 fte's). Waar mogelijk zullen daartoe musici van het Nederlands Radio Symfonie Orkest worden ingezet.

Het voorstel van de Publieke Omroep richt zich op een variant waarbij de symfonische muziek het meest gediend zou zijn. Dat zou volgens deze partij een samengaan inhouden van het Nederlands Radio Symfonie Orkest en Radio Kamerorkest waarbij in totaal circa 40 fte's verdwijnen. Op 18 maart 2004 heeft de Staatssecretaris de Raad om advies gevraagd over beide voorstellen. Bovendien meende zij te constateren dat beide ingediende voorstellen geen variant inhouden die een bezuiniging van € 7,5 mln betreft. Daardoor zag zij zich genoodzaakt met een alternatief te komen dat tot het genoemde bezuinigingsbedrag zou kunnen leiden. Die variant behelst de opheffing van het Nederlands Radio Symfonie Orkest, geen versterking van Radio Filharmonisch Orkest Holland en van Radio Kamerorkest en meer inzet van niet-omroeporkesten in lacunes in de programmering van levende muziek op Radio 4 en/of op de Nederlandse podia.

Zij verzoekt de Raad om artistiek en inhoudelijk te adviseren over de drie varianten en bij de verschillende varianten aan te geven:

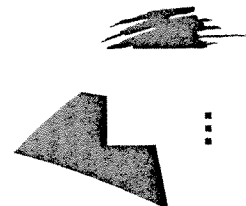
- hoe een goede programmering van levende muziek op Radio 4 kan worden gecontinueerd;
- hoe de mogelijke lacunes op de diverse podia kunnen worden opgevangen.

In haar adviesaanvraag inzake de Cultuurnota (d.d. 18 december 2003) verzocht de Staatssecretaris over het beleidsplan en de bezuinigingsopties te adviseren in samenhang met de advisering over het Nederlandse orkestenbestel als geheel.

Om nog nadere toelichting te krijgen op de twee door resp. Publieke Omroep en MCO ingediende voorstellen heeft de Raad op vrijdag 26 maart met een delegatie van elk van deze partijen gesproken. Op een dringend verzoek van de FNV-KIEM, de Nederlandse Toonkunstenaarsbond en het personeel van de vijf betrokken MCO-ensembles heeft de Raad op dezelfde dag ook gesproken met een delegatie van deze partijen. De delegaties van de Publieke Omroep en van de vakbonden/personeel hebben de Raad tijdens de gesprekken aanvullende informatie overhandigd.

1. Eerdere advisering van de Raad over het MCO

Op verzoek van de toenmalige staatssecretaris van Cultuur en Media heeft de Raad voor Cultuur in zijn advies over de Cultuurnota 2001-2004 (verschenen mei 2000) de omroeporkesten betrokken bij zijn beschouwingen over het orkestenbestel. De Raad onderschreef daarin het



nog steeds aanwezige belang van de omroeporkesten met een accent op vernieuwende programmering, maar concludeerde ook dat een betere afstemming tussen de werelden van de omroeporkesten en van de orkesten en ensembles buiten de omroep tot een interessanter totaal muziekaanbod zou kunnen leiden en ook tot een groter publieksbereik. De Raad stelde in dat verband onder andere het artistiek profiel, de functie en toegevoegde waarde van het Nederlands Radio Symfonie Orkest binnen het MCO ter discussie. Gezien de complexiteit van de materie heeft de Raad de toenmalige staatssecretaris verzocht een commissie in te stellen die alle orkestadviezen, inclusief die van de omroeporkesten, nader zou uitwerken.

Pagina

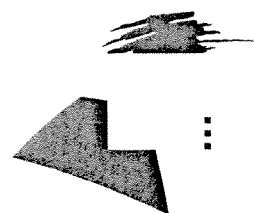
3

Nummer

mzk-2004.01204/2

Deze naar haar voorzitter vernoemde commissie-Hierck heeft onder meer geconstateerd dat het raadsadvies over het Nederlands Radio Symfonie Orkest aan het verkeerde adres was gegeven. Noch het bewuste orkest, noch het MCO waren verantwoordelijk voor het onduidelijk profiel, maar de opdrachtgevers, te weten de omroeporganisaties. Hun recht op een evenredig aandeel in de capaciteit van het MCO leidde tot "een vaak kwestieuze repertoireselectie, een gebrek aan efficiency, het vrijwel volledig verdwijnen van het fenomeen studio-opname, en meer in het algemeen, het onbenut laten van het artistieke unieke potentieel dat het MCO te bieden heeft". Om dit probleem op te lossen stelde de commissie voor een centrale artistieke leiding van het MCO in te stellen en de situatie van gelijke rechten van omroeporganisaties op MCO-ensembles te beëindigen. Bovendien stelde de commissie voor uit overwegingen van efficiënte inzet voor de omroep de omvang van de klassieke omroeporkesten te verminderen. Een fors deel van de vrijvallende middelen (€ 3 mln) zou aangewend moeten worden voor de inzet van niet aan de omroep verbonden orkesten en ensembles en met name ten behoeve van de lacunes in de programmering levende muziek. Verder adviseerde zij tot een flexibele orkestenformatie te komen met een symfonische en een uitgebreide kamerorkestbezetting. De Raad kon zich vinden in de samenhangende voorstellen van de commissie-Hierck en benadrukte nog eens dat de inzet van omroeporkesten "in de toekomst hoofdzakelijk, maar niet uitsluitend, op het uitvoeren van meer bijzondere concertprogramma's gericht" zou moeten zijn. Hij onderstreepte ook het belang van het budget voor de inzet van orkesten en ensembles van buiten de omroep.

Het voorstel voor een centrale artistieke leiding van het MCO heeft de toenmalige staatssecretaris – getuige zijn brief over het orkestenbestel d.d. 2 mei 2001 – overgenomen. De andere voorstellen van de commissie-Hierck, zoals het verkleinen van de totale klassieke orkestformatie van het MCO en het terugdringen van de vermeende bevoordeelde concurrentiepositie van de omroeporkesten op enkele podia zijn niet gerealiseerd. De nieuwe voorstellen van de NOS om de centrale artistieke aansturing te integreren met de aansturing van Radio 4 –



waarin de NOS nog verder ging dan de commissie-Hierck – hebben de toenmalige staatssecretaris ervan overtuigd dat op die wijze meer efficiëntie mogelijk zou worden dan via een bezuinigingsmaatregel van zijn kant.

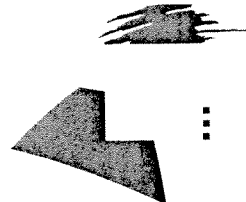
2. Beoordelingscriteria

De Raad heeft zich de vraag gesteld welke criteria hij diende te hanteren bij de beantwoording van de adviesaanvraag en de bijgevoegde bezuinigingsscenario's.

Allereerst stelt hij vast dat de huidige bezuinigingsvoornemens ten aanzien van het MCO alleen zijn ingegeven door financiële motieven. De hoogte van de taakstelling lijkt willekeurig te zijn bepaald en, zo constateert de Raad, is bovendien in verhouding tot de bezuinigingen elders in de mediabegroting relatief hoog. Van een inhoudelijke onderbouwing voor de bezuinigingen is geen sprake. Een selectieve lezer zou met het rapport van de commissie-Hierck in handen kunnen denken dat een bezuiniging op het MCO mogelijk is, maar zou dan tegelijk een essentieel onderdeel uit dit rapport weglaten, te weten de vrijvallende middelen voor het dekken van kosten om niet-omroeporkesten in te schakelen voor lacunes in de programmering van levende muziek. Hoewel de Raad de inhoud van het rapport heeft onderschreven, moet hij vaststellen dat de *huidige* bezuinigingsvoornemens geen ratio in het rapport-Hierck vinden omdat ze de samenhang van de verschillende voorstellen daarin negeren en een inhoudelijke onderbouwing ontberen. Wat nu oogt als een willekeurig bepaalde bezuinigingsomvang van € 5,5 mln - € 7,5 mln kan moeilijk anders worden opgevat dan een vorm van kapitaalvernietiging.

De Raad is verder van mening dat de huidige bezuinigingsvoornemens de pas kort geleden geïntroduceerde - en door de toenmalige staatssecretaris sterk onderschreven - structuur van een centrale artistieke leiding van de levende muziek onvoldoende kans geven een nieuwe weg in te slaan die ook meer efficiëntie met zich mee kan brengen. De Raad concludeert dat hij geen inhoudelijke argumenten ziet voor de bezuinigingsvoornemens.

De Raad wordt geacht een integraal oordeel te geven over het beleidsplan van het MCO en de nu voorgelegde bezuinigingsscenario's, zowel vanuit de optiek van het orkestenbestel als die vanuit de omroep. Dat laatste element is nieuw: de adviesrol van de Raad ten aanzien van de programmering van de Publieke Omroep beperkt zich tot de jaarlijkse meerjarenbegroting van de Publieke Omroep en de beoordeling van de concessiebeleidsplannen van de Publieke Omroep. Advisering in het kader van de Cultuurnota en van de programmering van de Publieke Omroep beginnen hier door elkaar te lopen. Nog los van de principiële vraag of dat juist is, stelt de Raad vast dat voor een oordeel over de inzet van MCO-ensembles duidelijk moet zijn wat de door alle betrokken



partijen vastgestelde meerjarenvisie is op de levende muziek op met name Radio 4. De Raad moet helaas vaststellen dat zo'n meerjarenvisie er niet is. Zo blijkt uit documentatie van de Publieke Omroep dat het beleidsplan van het MCO niet gestoeld is op een door de Publieke Omroep gedragen visie op Radio 4. Daarmee komt het beleidsplan van het MCO in het luchtledige te hangen. De Raad heeft verder met verbazing moeten constateren dat de Publieke Omroep en het MCO ten aanzien van bezuinigingsscenario's geen gezamenlijk standpunt hebben kunnen innemen, juist waar dat van deze meest betrokken partijen verwacht had mogen worden. Overigens wil de Raad hierbij opmerken dat hij de door de staatssecretaris gevolgde procedure – eerst een beleidsplan vragen, daarna bezuinigingen kenbaar maken – ongelukkig vindt.

Pagina

5

Nummer

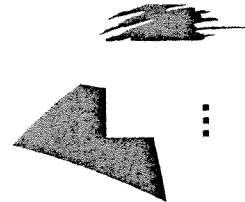
mzk-2004.01204/2

Indien de bezuinigingsvoornemens als onontkoombaar moeten worden beschouwd en er in de gegeven omstandigheden toch een advies van de Raad verwacht wordt - en velen verwachten dat intussen - ziet de Raad zich beperkt tot de volgende elementen:

- de kwaliteit van de orkesten;
- de rol van de orkesten ten dienste van de publieke omroep, waarbij de Raad de vraag centraal stelt hoe met zo min mogelijk schade aan de MCO-capaciteit de programmering van levende muziek op met name Radio 4 doorgang kan vinden;
- de rol van de orkesten binnen het orkestenbestel, met name hun podiumoptredens;

3. Kwaliteit

Ten aanzien van het uitvoeringsniveau van de omroeporkesten en het omroepkoor constateert de Raad dat die van alle ensembles hoog is. Waar de Raad in 2000 nog kritisch was over het profiel van het Nederlands Radio Symfonie Orkest, heeft de commissie-Hierck er daarna op gewezen dat dit zwakke profiel niet zozeer het orkest aan te rekenen viel, maar vooral een gevolg was van het gebrek aan centrale artistieke aansturing van het MCO. Het is belangrijk te constateren dat dit manco inmiddels is opgelost door het instellen van de functie van artistiek leider levende muziek. Hoewel de Raad moet vaststellen dat deze pas onlangs benoemde functionaris nog weinig kans heeft gehad om de nieuwe structuur van aansturing van het MCO in samenhang met Radio 4 goed uit te werken, constateert hij dat het Nederlands Radio Symfonie Orkest zich in deze nieuwe samenhang als goed heeft kunnen profileren. Als het om de kwaliteit van de omroeporkesten gaat, zeker ook in vergelijking met de symfonieorkesten van buiten de omroep, is er geen aanleiding een bepaald orkest aan te wijzen als de 'zwakste broeder'.



4. De rol van de orkesten ten dienste van de publieke omroep

Efficiëntie

De Raad is van oordeel dat voordat er naar vermindering van orkestformatie gekeken wordt, eerst duidelijker moet worden op welke terreinen een grotere efficiëntie bereikt kan worden. De leiding van het MCO heeft in haar scenario aangegeven dat er nauwelijks winst op dat terrein te verwachten is. De Publieke Omroep en het personeel van het MCO geven daarentegen aan dat dergelijke winst wel degelijk te halen is. Als één van de voorbeelden daarvan wijzen zij op het bestaan van een remplaçantenregeling die erin voorziet dat musici van verschillende MCO-orkesten elkaar ondanks een vast dienstverband bij het MCO alleen kunnen vervangen tegen een extra vergoeding, hetgeen uit een oogpunt van samenhang binnen het MCO merkwaardig en inefficiënt wordt genoemd.

Het is niet aan de Raad voor Cultuur om als organisatieadviesbureau de bedrijfsvoering van instellingen op hun efficiëntie door te lichten. Daarom adviseert hij een onderzoek te laten doen naar de bedrijfsvoering van het MCO om voor alle partijen helderheid te krijgen over de reële mogelijkheden tot het bereiken van een hogere doelmatigheid in het functioneren. De door de verschillende partijen opgevoerde voorbeelden dienen leidraad zijn voor dit onderzoek. De Raad is van mening dat ook de mogelijkheid tot het verwerven van eigen inkomsten door de verschillende ensembles in dit onderzoek betrokken moet worden. Specifiek dient hierbij te worden gekeken naar de positie van het Metropole Orkest.

Vermindering van formatie in relatie tot de programmering van levende muziek
Zoals in de paragraaf Beoordelingscriteria is aangegeven, heeft de Raad zijn beoordeling van de drie voorgelegde bezuinigingsscenario's vooral gestoeld op de vraag in welk voorstel zo min mogelijk schade aan de MCO-capaciteit wordt toegebracht opdat de programmering van levende muziek op met name Radio 4 zo goed mogelijk verzorgd kan blijven worden.

De Raad heeft ervoor gekozen geen eigen model te ontwikkelen, maar te kiezen uit de voorgelegde modellen aangezien die - met name de voorstellen van Publieke Omroep en MCO - op de noodzakelijk kennis en ervaring bij de publieke omroep en het MCO zijn gebaseerd.

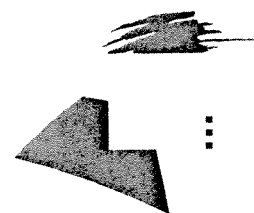
De Raad is van oordeel dat het scenario van de Publieke Omroep, dat kan rekenen op een opmerkelijke consensus bij de omroepen, aan het hier gestelde criterium het meest recht doet. Van groot belang acht de Raad dat de Publieke Omroep als afnemer van de diensten van het MCO in gezamenlijkheid aangeeft vooral symfonisch repertoire als levende muziek te willen brengen waarvoor het Radio Filharmonisch Orkest Holland alléén - bij opheffing van het Nederlands Radio Symfonie

Pagina

6

Nummer

mzk-2004.01204/2



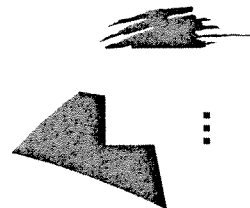
Orkest - onvoldoende uitkomst kan bieden. De door de MCO-leiding in haar scenario voorgestelde versterking van met name het Radio Filharmonisch Orkest Holland acht de Raad daarvoor dan ook geen oplossing. Hij vindt echter wel dat bij de verdere uitwerking van het scenario van de Publieke Omroep ook nog naar de optimale inzet binnen omroepverband van het Radio Filharmonisch Orkest Holland dient te worden gekeken.

De behoefte van de Publieke Omroep aan een flexibele orkestformatie met symfonische omvang dat onder strikte artistieke voorwaarden ook in deelbezettingen kan worden ingezet, wordt overtuigend onderbouwd. De Raad vindt bovendien dat een formatie met flexibele bezetting goed past bij de bijzondere positie van het MCO, dat immers veel nieuwe werken van bekende en minder bekende componisten brengt in uiteenlopende muzikale bezettingen. De Raad ziet hierin de lijn doorgetrokken uit het door hem onderschreven rapport-Hierck. Een voordeel van dit model is ook dat het een sterkere positie biedt aan het Groot Omroepkoor dan in de variant waarbij een symfonieorkest wordt opgeheven.

Een positief aspect van het scenario van de Publieke Omroep is verder dat daarin een kamerorkestformatie mogelijk blijft, terwijl omgekeerd in het model van het MCO geen symfonische bezetting naast het Radio Filharmonisch Orkest Holland mogelijk is. De Publieke Omroep geeft op overtuigende wijze aan juist daaraan behoefte te hebben. De Raad heeft grote waardering voor de uitzonderlijke profilering van het Radio Kamerorkest als medium voor zowel het historisch orkestrepertoire in stijlgebonden uitvoeringen en als gespecialiseerd kamerorkest voor hedendaagse muziek. De Raad is echter van mening dat deze moderne opvatting van het beroep van orkestmusicus ook een toepassing kan of sterker nog, zou moeten krijgen in grotere (symfonische) formaties.

Voor het scenario van de Publieke Omroep pleit volgens de Raad ook - getuige de inhoud van de notitie *Radio 4 en de toekomst van het MCO, een toelichting van de levende muziekproducenten NPS, AVRO en TROS* - de specifieke artistieke profilering van de omroeporkesten op Radio 4 en de verschillende podia in plaats van de door het MCO voorgestelde verdubbeling van programma's op de podia in Amsterdam en Utrecht. De Raad acht de meerwaarde van deze verdubbeling voor de radioprogrammering niet aangetoond.

De voorwaarden voor de vorming van een flexibele orkestformatie acht de Raad aanwezig: de al bestaande samenwerking binnen het MCO en het hoge niveau van de musici in zowel het Radio Filharmonisch Orkest Holland, het Nederlands Radio Symfonie Orkest en het Radio Kamerorkest. Ook kunnen talrijke musici blijkens documentatie van zowel de Publieke Omroep als de vakbonden/personeel, (eventueel) gebruik maken van een 55+ regeling en is er sprake van verschillende



vacatures. Het argument van de MCO-leiding dat een dergelijke orkestformatie voorlopig geen kwaliteit zal kunnen bieden vindt de Raad niet overtuigend onderbouwd.

Het derde scenario, dat de Staatssecretaris de Raad heeft voorgelegd vormt in zekere zin een 'afgeslankte' versie van het MCO-model. Nog los van de hierboven genoemde inhoudelijke bezwaren tegen dit model, vindt de Raad dat in het derde scenario de behoeften van de publieke omroep aan levende muziek, met name van symfonisch repertoire, worden miskend. De suggestie in dat scenario om lacunes op dat gebied te vullen met niet-omroeporkesten en ensembles, houdt geen rekening met financiële consequenties. Al zouden niet-omroeporkesten vaker willen optreden in series van Radio 4 op podia in Amsterdam en Utrecht, met repertoire dat aanvullend en onderscheidend is, de Raad stelt vast dat het daarvoor noodzakelijke budget ontbreekt en het is de Raad niet gebleken dat zij dit om niet zullen doen.

De Raad wijst om die reden dit model af. Een extra argument daarvoor vormt ook de samenhang met de recente Cultuurnota-advisering van de Raad over de (korting op de subsidies van) de symfonieorkesten buiten de omroep, waarover hieronder meer.

5. Rol binnen het orkestenbestel: de podiumfunctie

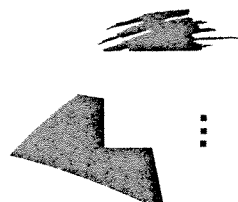
De Raad is ervan overtuigd dat de podiumoptredens van de omroeporkesten ook van belang zijn voor de kwaliteitsontwikkeling van deze orkesten. Terugkeer naar de oorspronkelijke situatie waarin deze orkesten alleen studio-opnames kenden, acht hij een achterhaald idee. Radio 4 programmering wordt immers ook mede zichtbaar via de podiumoptredens. Over de rol van de omroeporkesten op de verschillende podia stelt de Raad, dat ook daarin de bijzondere positie van de omroeporkesten tot uiting dient te komen. Het is de taak van het MCO om vanuit een landelijk en internationaal perspectief voor een aanvullend en onderscheidend muziekaanbod te zorgen. Elementen daarin vormen het brengen van onbekende werken van bekende componisten, belangwekkende composities van onbekende componisten, nieuwe muziek (opdrachtwerken), Nederlandse stukken en artistiek hoogwaardige programma's. Alleen wanneer het MCO zich hierop toelegt is een ratio aanwezig om de inzet van juist MCO-ensembles op podia in Amsterdam en Utrecht te rechtvaardigen naast de inzet van niet-omroeporkesten op deze podia. Niettemin verwacht de Raad dat bij alle bezuinigingsscenario's vaker dan tot nu toe ook deze orkesten ingezet zouden moeten worden wil de Publieke Omroep het volume van levende muziek op Radio 4 (kunnen) continueren. De inzet van niet-omroeporkesten zal niettemin ook programmatische beperkingen met zich meebrengen. De Raad wijst er op dat in geen enkele scenario middelen zijn voorzien om niet-omroeporkesten in te schakelen voor het uitvoeren van het bijzondere repertoire dat zo'n belangrijk onderdeel

Pagina

8

Nummer

mzk-2004.01204/2



uitmaakt van de levende muziek-programmering op Radio 4. Zonder extra middelen zal dat onmiskenbaar tot een vermindering van de bijzondere programmering van levende muziek leiden.

Daar komt nog bij dat er evenmin middelen zijn, zoals wel was voorzien in het rapport-Hierck, om ook productie van levende muziek uit andere genres dan de klassieke muziek mogelijk te maken.

De Raad wil hier ook verwijzen naar het recent verschenen Cultuurnota-advies Spiegel van de Cultuur. Daarin zag hij zich gedwongen tegen de achtergrond van een vermindering van de Cultuurnotamiddelen, en in het besef dat eerst een bestel-discussie nodig is om uitspraken over grote veranderingen in het orkestenbestel te billijken, te adviseren tot een korting op de subsidies van alle symfonieorkesten. De Raad realiseert zich dat een dergelijke korting de middelen voor de symfonische sector als geheel zal doen verminderen en de orkesten beperkingen oplegt. De Raad acht het vanuit een oogpunt van samenhang binnen het gehele orkestenbestel van belang dat de Staatssecretaris zich in haar bezuinigingsvoornemens bij het MCO rekenschap geeft van deze situatie. Wanneer de Staatssecretaris de Publieke Omroep in staat wil stellen het volume van levende muziek te continueren, zouden er middelen moeten zijn om de kosten van de inzet van niet-omroeporkesten te financieren.

Pagina

9

Nummer

mzk-2004.01204/2

Tenslotte

In het besef dat de centrale artistieke aansturing van de levende muziek op Radio 4 nog maar kort geleden is ingesteld, acht hij het een taak voor Publieke Omroep en MCO om deze structuur beter te laten functioneren dan bij het behandelen van dit bezuinigingsvraagstuk mogelijk is gebleken. Dat zou in ieder geval moeten leiden tot een officiële meerjarenvisie op Radio 4, dat het vertrekpunt dient te zijn voor de inzet van de MCO-ensembles. Het grote belang van een gevarieerde levende muziekprogrammering op met name Radio 4 en van de positie van de MCO-ensembles binnen het orkestenbestel vergen een extra inspanning van Publieke Omroep en MCO-leiding om niet in verdeeldheid maar juist gezamenlijk een visie op de toekomst te ontwikkelen.

Hoogachtend,

mr. W. Sorgdrager
Voorzitter

drs. R. Berends
plv. Algemeen secretaris